

NOTA SOBRE LES NOVETATS EN MATÈRIA D'INTEGRITAT I TRANSPARÈNCIA DE LA LLEI 9/2017, DE 8 DE NOVEMBRE, DE CONTRACTES DEL SECTOR PÚBLIC.

Introducció

La Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (LCSP) dissenya una nova arquitectura de la contractació pública que descansa en dos grans pilars:

- D'una banda, la concepció de la contractació pública com a una eina estratègica o instrument per implementar polítiques socials, mediambiental, d'innovació i desenvolupament, de promoció de les PIMES, i de defensa de la competència
- D'altra banda, la lluita contra la corrupció mitjançant el reforç dels principis d'integritat i transparència en la contractació pública.

Aquest segon pilar, cal emmarcar-lo dins del dret a una bona administració, que va més enllà de la corrupció i la lluita contra la mala administració entesa com a actuació negligent de l'administració. Per potenciar aquesta bona administració¹ cal, evidentment, una major transparència de l'actuació i de la presa de decisió per part de les Administracions Públiques, però també resulta imprescindible potenciar mesures de bona administració, partint del fet que la discrecionalitat de l'Administració Pública no es pot entendre com a llibertat per a fer qualsevol cosa.

Així, el principi d'integritat de l'article 1 de la LCSP forma part d'aquesta bona administració que persegueix la Llei, en el sentit que no és suficient amb ser íntegre (honest, honrat...), sinó que cal a més ser diligent i vetllar per la bona execució dels contractes, la bona utilització dels fons públics, la bona gestió dels expedients de contractació, etc... Pel que fa al principi de transparència s'ha d'entendre no com a mera publicació de dades, sinó des d'una doble vessant formal i procedimental, i com a principi bàsic de la contractació pública, corol·lari del principi d'igualtat de tracte, i com una apertura de la informació pública als ciutadans. És per tant un principi estructural en matèria de contractació pública, amb múltiples manifestacions al llarg del text de la Llei. Per tot això, els principis d'integritat i de transparència de l'article 1 de la LCSP no són mers principis programàtics, sinó manaments imperatius que impregnen tot l'articulat de la Llei i han de servir per a interpretar-la.

Mesures que adopta la LCSP per garantir el principi de bona administració en la contractació pública:

En síntesis, podem classificar aquestes mesures en tres grans grups:

---

¹ L'article 34.1 de la LCSP parla expressament del principi de bona administració.

- a) Mesures que pretenen millorar la gestió de la contractació pública i exigeixen una **major fonamentació i motivació** de la presa de decisions en aquesta matèria. La LCSP no parla de motivació succinta, com fa la Llei 40/2015, sinó de motivació deguda i suficient. Exemples d'aquestes mesures que exigeixen una major fonamentació i motivació les trobem als articles 56.4 i 57.2 (en matèria de recursos), 99.3 i 116.4g (motivació de la no divisió en lots), 106.1 (exigència de garantia provisional), 107.2 (no exigència de garantia definitiva), 115.1 i 115.3 (consultes preliminars de mercat), 116.1 (necessitat de l'expedient), 116.4 (expedient de contractació), 117 (aprovació de l'expedient), 118.1 (contractes menors), 119.1 (tramitació urgent), 149.6 (ofertes anormalment baixes)....
- b) Mesures que **incrementen les obligacions de publicitat**: impliquen que mitjançant el perfil del contractant es pugui tenir accés a pràcticament la totalitat de l'expedient de contractació, des del seu inici. Aquestes mesures no només busquen una major publicitat, sinó que pretenen que la informació que es faciliti sigui de millor qualitat (format obert i reutilitzable). A més, com a novetat important, es disposa que aquesta informació hagi de romandre íntegra en el perfil del contractant durant cinc anys, fet que permetrà un major control de l'activitat contractual dels òrgans de contractació.

Si bé l'obligatorietat de la connexió dels perfils del contractant amb la Plataforma ja estava prevista, és reforça aquesta obligatorietat en preveure com a causa de nul·litat el fet que no es faci aquesta connexió.

Exemples d'aquestes mesures les trobem a l'article 4 (obligació de subministrament d'informació) i a l'article 63 que regula tota aquella informació i documentació que ha de figurar al perfil del contractant, per exemple.

- c) Mesures específiques per **garantir la igualtat de tracte i la competència efectiva** en els procediments d'adjudicació. Exemples: art. 1 (enumera el principis que regeixen la contractació pública), 132 (obligacions dels òrgans de contractació), 145.5b (criteris d'adjudicació dels contractes)....

Principals novetats de la LCSP en matèria d'integritat i transparència:

1. L'article 64.1 de la LCSP estableix que els òrgans de contractació han d'adoptar mesures adequades, a més de les ja previstes a la LCSP, per lluitar contra el frau, el favoritisme i la corrupció i per prevenir els conflictes d'interessos. No obstant això, cal tenir present que la LCSP no regula cap procediment per resoldre els conflictes d'interessos.²

---

² En relació amb aquest aspecte, cal recordar que l'article 159 de la Llei 5/2017, de 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, ja establia mesures per a promoure la lliure concurrència i la publicitat contractual i per al foment de l'ètica i la responsabilitat social, en base als principis establerts per les Directives comunitàries de contractació i concessions i d'acord amb la legislació catalana en matèria de transparència.

2. Aproximació dels règims jurídics amb independència de la naturalesa jurídica de les entitats contractants, en especial respecte del poders adjudicadors que no són administració pública.³
3. Justificació adequada a l'expedient de diversos aspectes i publicació d'aquesta informació al perfil del contractant (art. 116 i 63.3a LCSP). Concretament cal justificar de manera adequada⁴:
  - a. Les necessitats que es precisen cobrir i la idoneïtat de l'objecte del contracte per cobrir-les (art. 28 i 116 LCSP) .
  - b. El procediment utilitzat per a la seva adjudicació, quan s'utilitzi un procediment diferent de l'obert o el restringit (art. 116 i 131 LCSP).
  - c. La classificació i la solvència exigida (art. 116.4b i c LCSP).
  - d. El valor estimat del contracte amb indicació de tots els conceptes que l'integren (art. 116.4d LCSP).
  - e. Els criteris de valoració de les ofertes i les fórmules de valoració escollides (art. 146.2 LCSP).
  - f. Els motius per a la no divisió en lots (art. 116.4g LCSP).
4. Obligatorietat de publicar al perfil del contractant, amb "sanció" de nul·litat sinó es fa (art. 39.2c LCSP).
5. Supressió del negociat per raó de la quantia.⁵
6. Restriccions i limitacions als contractes menors⁶:
  - a. Rebaixa dels llindars (art. 118 LCSP).

Concretament l'apartat 1.4 de l'article 159 de la Llei 5/2017, regula el procediment per solucionar els conflictes d'interessos mitjançant la Comissió d'Ètica en la contractació pública de la Generalitat de Catalunya.

³ Veure l'Informe d'aquesta Direcció General de 20 de desembre de 2017 sobre la regulació de la nova Llei de contractes del sector públic sobre "els contractes dels altres ens del sector públic".

⁴ Veure l'Informe d'aquesta Direcció General de 15 de febrer sobre publicitat i transparència.

⁵ Respecte dels poders adjudicadors de la Generalitat de Catalunya i el seu sector públic i els ens locals de Catalunya i el seu sector públic, el procediment negociat per raó de la quantia ja havia estat suprimit pel Decret llei 3/2016, de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública.

⁶ Respecte dels contractes menors, l'article 159 de la Llei 5/2017 ja va introduir importants limitacions per a l'administració de la Generalitat i el seu sector públic.

- b. Publicació en el Perfil del contractant, com a mínim trimestralment (art. 63.4 LCSP).
  - c. Justificació a l'expedient que no s'han subscrit amb un mateix contractista un nombre de contractes menors que individualment o conjuntament superin els llindars previstos (art. 118.3 LCSP).
7. Precisió en la composició de les meses de contractació, juntes de contractació i dels comitès d'experts (arts. 326 i disposició addicional segona apartats 7 i 8). A més, els articles 63.5 i 326.3 de la LCSP recullen l'obligació de publicar al perfil del contractant la composició de la mesa, si bé tant l'Administració de la Generalitat de Catalunya com el seu sector públic ja ho està fent majoritàriament⁷.
- Respecte de les meses de contractació, es prohibeix que siguin membres càrrecs públics i personal eventual (art. 326.5 LCSP).⁸
8. Mesures específiques en l'àmbit local:
- a. S'atribueix als secretaris la responsabilitat com a òrgan encarregat de les obligacions de publicitat i informació derivades de la normativa sobre transparència (disposició addicional tercera apartat 8 de la LCSP).
  - b. Respecte de les meses de contractació s'estableixen diverses novetats (disposició addicional segona apartat 7 de la LCSP):
    - i. Limita , però no prohibeix, que puguin ser membres els càrrecs electes.
    - ii. Prohibició expressa respecte del personal eventual.
    - iii. Amb caràcter excepcional, poden formar part de les meses de les corporacions locals, mancomunitats o consorcis, personal al servei de les Diputació Provincial.
9. S'estableix l'obligatorietat de la figura del responsable del contracte (art. 62.1 LCSP).
10. Es reforcen les facultats d'inspecció dels òrgans de contractació (art. 190 LCSP).
11. Es preveuen algunes mesures en relació amb els paradisos fiscals (disposició addicional 50).
12. S'amplia l'accés al recurs especial en matèria de contractació, així com el seu àmbit objectiu (articles 48 i 44 de la LCSP, respectivament).

---

⁷ L'article 326 de la LCSP no és legislació bàsica, però sí l'article 63.

⁸ En l'àmbit local veure l'apartat 8 sobre mesures específiques en l'àmbit local.

13. S'avança en la contractació electrònica, com a garantia de transparència i de bona administració.
14. Es reforcen a nivell estatal els òrgans de control de la contractació pública, mitjançant la creació de l'Oficina Independent de Regulació i Supervisió de la Contractació Pública (art. 332 LCSP), l'Oficina Nacional d'Avaluació (art. 333 LCSP); el Comitè de cooperació en matèria de contractació pública (art. 329 LCSP), etc...⁹
15. Es parla per primera vegada de manuals de bones pràctiques i guies de recomanacions (art. 334 LCSP).
16. Es regula l'obligació de programar l'activitat de contractació pública i de donar a conèixer el pla de contractació anticipadament, com a mínim dels contractes subjectes a regulació harmonitzada (art. 28.4 LCSP).
17. Respecte de les prohibicions de contractar, es preveuen mesures autocorrectores o de self-cleaning (art. 72.5 LCSP).

Barcelona, 14 de febrer de 2018

Rosa Maldonado i Camats

Responsable Jurídic de
Processos i d'Organització

---

⁹ A Catalunya la Direcció General de Contractació Pública, la Comissió d'Ètica en la Contractació Pública i l'Oficina Antifrau són els òrgans que tenen atribuïdes aquestes funcions de regulació i supervisió de la contractació pública.